

*Dr. Kicijana Kujzina
medicina gimnazija Lj*

Pavšalni franko v državi SHS.

Stevilka 50.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1920.

II. leto.

NAŠ GLAS

Glasilo javnih namještenika u kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

— Cijena u prodaji 1 K 50 fl. —
Naš Glas izlazi u tjednu svakog četvrtka.
Godišnja pretplata K 72.—
Polugodišnja „ 36.—
Četvrtgodišnja „ 18.—
Za inozemstvo dodati poštarinu. Oglasi po cjeniku.

— Цена у продаји 1 K 50 фл. —
Наш Глас излази седмично сваког четвртка.
Годишња претплата K 72
Полугодишња „ 36
Четвртгодишња „ 18
За иновемство додати поштарину. Огласи по тарифи.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani. Hrvatsko in srbske dopise je pošiljati le potera organizacij, ki so za vsebino odgovorne.

Upravištvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošlje po ukaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

A. S. (Ljubljana):

Položaj jav. vpokojencev.

Društvo vpokojenih javnih nameščenecv za Slovenijo v Ljubljani je izročilo Osrednji zvezi javnih nameščenecv spomenico ki opisuje žalostni položaj javnih vpokojencev. vdov in sirot javnih nameščenecv ter opozarja na obupne posledice, ki bi zadele državne vpokojence, ako se pri končni ureditvi službene pragmatike ne bo upoštevala potreba izdatnejšega zboljšanja njih emotnega položaja. Spomenico bo »Osrednja zveza« v pomnoženih izvodih razposlala na poklicana mesta centralne vlade ter vročila raznim poslancem konstituante. Slove na tako-le:

SPOMENICA

društva vpokojencev javnih nameščenecv za Slovenijo v Ljubljani.

Žalostna je usoda javnih vpokojencev že nekaj let sem. Velika draginja poleg malne plače jih sili iskati zaslužka v raznovrstnih večkrat neprimernih službah, prositi klub starosti in oslabelosti reaktiviranja ali svoje vzdrževanje nalagati otrokom, katerim so bili v prejšnjih časih sami dobrodošla podpora. Sai vpokojenec tudi VI. činovnega razreda ne doblva niti polovice tiste plače, ki se aktivnemu uradniku takoj ko vstopi v državno službo, prizna in nakaže. In vendar prenaša star človek pomnikanje teže in potrebule več nego mladenič ki mu še niso dolga leta napornega dela izdrnala dušnih in telesnih moči. S tem primerianiem vpokojenci nikakor nočejo reči, da imajo aktivni tovariši previsoke plače, narobe, prepričani so, da ob tej dragini niti onim ne zadoščaio, tem mani na plače vpokojencem, ki se čutijo ponižane in žaliene, da se taka kruta razlika dela med njimi in aktivnimi, da jih smatra država, kakor marsikatera rodbina svoje priletne starše za nadležno breme. Kot tako nadležno breme jih goni tudi stanovanjski urad iz stanovanj in iz mesta.

Pomisliti pa se mora, da pridejo z ozirrom na to, da v zadnjih letih iz znanih razlogov pač nihče ni stonil v pokoi, kogar ni starost ali bolezen prisilila, v poštev večinoma ali bolebiti ali stari ljudie Zavarovalnice računajo, da živi človek pri sedemdesetih letih povprečno še osem let; toda zavarovalnice računajo samo z zdravimi ljudmi in tako da ne trpe nobene izgube.

Pri vpokojencih pa ni računati več na toliko let in ne bi bilo treba jim še s pomnikanjem krajšati življenja.

Vpokojenci, ki ne morejo nastopati z grožnjami in ultimati, ki se zanašajo le na socialno pravičnost, so se tolažili doslej z nado da bo sdložna ureditev uradniških plač tudi njim prinesla času in razmeram primerno izboljšanje: doživeli pa so žalostno presenečenje. »Predlog zakona o ureditvi plata i penzija i drugih odnosa drž. Službenika gradianskoga reda« jim podira tudi poslednio nado.

Člen 78. tega »Predloga« namreč pravi: »Penzije po dosadašnjim zakonima ostaju nepremenjene ali se Ministarski Savet oblaščiue, da na predlog Ministra finansia njihovo potrebno povečanje u duhu ovog zakona uredi dodacima na penziju.« Torei od predloga tistegaministrstva, na čigar radodarnost se je najbolj zanesti, ki mora že samo ob sebi gledati, da ima država čim višie dohodke in čim manjše izdatke, od ministrstva finansia naj zavisi da sme Ministarski Savet dovoliti povečanje penzije in sicer samo potrebno povečanje u duhu tega zakona. To se pravi: Prošiti bo treba, treba bo iskati protekcije in bati se denunciantov, zakaj nreden se bo uslišala prošnja, se bo popraševalo in poizvedovalo, ali je prošnik potreben ali ne ali ima kaj zasebnega premoženja, kak poseben dohodek, ali če že uživa kako drugo podnoro.

Strogost ima pač svoje vrline; toda enakomerna mora biti, drugače se ne zdi pravična in poštena. Kakšno lice pa kaže ta »Predlog« aktivnim uslužbencem in kakšno vpokojencem? Oddelek XIV. (Završne odredbe), člen 95. pravi: »U roku od tri meseca od stupanja u život ovoga zakona prevešće se svi drž. uslužbenci prema odredbama ovoga zakona s tim, da će se plate svima računati od 1. sept. 1920. godine«. Aktivni uslužbenci naj dobe nove plače in sicer vsi brez izjeme ne samo tisti ki bodo šele po sprejetju tega zakona stonili v državno službo. Pri vpokojencih pa je postonek drugačen in strožii. Novo pokojnino dobe samo tisti, ki bodo stonili po sprejetju tega zakona v pokoi; vsem drugim ostaneio prejšnie, zastarele in nedostatne pokojnine, seveda se smeio na prošnie priprošnie, poizvedovanja, predloge in sklepe po potrebi povečati. Tako se mora uslužbenec, ki je bil prisiljen pred

sprejetjem tega zakona stoniti v pokoi, za svoio starost in bolehnost vse svple ostalo življenje pokoriti!

Člen 76. tega »Predloga« določa: »Ukida se odbijanie svih dosadašnjih prinosu službenih taksa prvih mesečnih plata odnosno višaka plata, kao vplaćanie taksnih maraka (biliegovine) na priznanice o platama. Što je tko po propisu zakona u to ime platio ili bio dužan da plati, pre nego što ovaj zakon stane na snagu, ostaje državi«. — Vseh teh plačil so razmeroma največ plačali državi vpokojenci, ki se iz srca veselie, da aktivnim tovarišem ne bo treba vsega tega nič več plačevati.

V oddelku X (Porez) člen 79. se bere: »Državni činovnici plaćaće na ime poreza i to: činovnici iz XI. do IX. klase 1 % od plate, činovnici iz VIII. do zaključno VI. klase 2 %, činovnici iz V. do zaključno III. klase 3 %, a ovi iz II. i I. klase 4 % od plate.« člen 80: »Porez, koji činovnici plaćaju, ne more biti uvezan nikakim drugim državnim porezima, namestima, prirezima itd.«; člen 81: »Na stanarinu kao na druge dodatke, ovim zakonom ustanovljene ne plaćaju činovnici nikakav porez.«; člen 82: »Podčinovnici i poslužitelji ne plaćaju ni na plate, ni na dodatke nikakav porez.«

Po tem zakonu bi dobival podčinovnik na najvišii stopinil 3600 dinariev plače in 800 dinariev stanarine, skupaj 4400 dinariev ali 17.600 K. in to bi bilo prosto vsake- da davka dočim bi moral vpokojenec starega sistema po prejšniem zakonu od istotoliko plače plačevati poleg kolkovine še nad 3 % dohodnine in 4 % plačarine.

Društvo vpokojenih javnih nameščenecv se usola vse one, ki se bodo o »Predlogu zakona o ureditvi plata i penzija i drugih donosa državnih službenika gradianskoga reda« posvetovali in o njem sklepali, udano opozoriti na to bridko razliko v določbah tega »Predloga« glede na aktivne uslužbence na eni in na vpokojence na drugi strani ter prositi, naj se zakon o ureditvi plata i penzija, kakor se bo raztegnil na vse državne aktivne uslužbence, raztegne tudi takoi, kar se tiče penzije, na vse državne vpokojence, kakor tudi na njih udove in sirote, ne da bi jim bilo treba še posebei povečanja prositi in svoio siromiščino dokazovati.

V Ljubljani, dne 8. decembra 1920.

Tudi nazori.

V nekem kraju je bilo treba za časa prevrata prevzeti urade. Prevzemanje se je vršilo v določenem redu, končno na je bilo treba določiti obliko, po kateri se prevzame osebe. Poklicani posredovalec je zahteval prisego, kar je bilo ob sebi umevno. Pa se oglasi učena glava, moder mož in pravi: »Kaj bi se prisegalo! Prisega dandanes ni več moderna, to temnari, ker je Jugoslavija tako demokratična država, da nima niti potrebne formule.« Posredovalec je ugovarjal; končno so se dogovorili za zaobljubo. To je chveljalo.

Učena glava, moder mož je danes visoka oseba v Ljubljani, tisti uradniki pa, ki so takrat bili zaobljubljeni, so ob letošnjem plebscitu mirnega srca svojo zvestobo Avstriji — nazaj obljubili. —

Letos smo imeli veliko gob. Nekje med Ljubljano in Mariborom je vstopila v prenapolnjen vlak trona gobarijev s svojimi vreči in terbasi. Pa se oglasi zarobljen gobar in pravi: »V kakih demokratičnih državah pa živimo, da se za nas ne preskrbi niti dostojnih sedežev?« In šli so z vrečami in terbasi v drugi razred ter pometali svojo robo po blazinah.

Nekdo je prišel v nov kraj kot uradnik in se je predstavil od urada do urada. Ako se komu pokloniš, ga s tem počastiš. Tudi on je prišel v črni obleki, celo s cilindrom ki se ga ne sramuje prvi demokrat, francoski predsednik; saj vendar ne moreš pred tuje ljudi prvič stopiti v terbaskih hlačah z gorjačo v roki. Pa mu reče nekdo izmed posečenih: Kaj ste se toliko trudili! Dandanes živimo v demokratičnih časih in tega več ne poznamo. — Prav! Od sedaj se bomo seznanjali po vaseh in trgih na cesti ob gnoinih lamah v raztrzanem haveloku.

Šef je ukazal svojim podrejenim osebam, naj bodo s strankami vljudni, postrežljivi, naj potrpe z nerodneži in naj se ravnaajo po uradnih urah, da stranke ne bodo desetkrat letele v pisarno radi ene bagatele. Pa se oglasi nekdo tam zada: »Saj smo vendar v Jugoslaviji, kjer vladata prostost in demokratstvo, torej vendar ne bomo šteli uradnih ur po četrtinkah, kakor v stari Avstriji.«

V neki vasi so bile štiri gostilne: tri nemške, ena slovenska. V nemških se je strogo izvajala policijska ura: ko je bilo treba plačati, so Slovenci odšli in nadaljevali ponočevanje v slovenski do štirih zjutraj.

Pri živosanju je bilo treba zavrniti nešteto nepravilno živosanih bankovcev; država vendar ne more garantirati za denar, ki je priromal iz lučine in ne kurzira po njenem teritoriju. Poslali so jih v Ljubljano in Beograd v presojo, potem pa strankam nepokvarjene nazaj. Pa so zopet zabavljali: »Kaj pa moremo temu, ako so žiei napačni; država je dolžna nam povrniti škodo in so dali bankovce dalje med občinstvo.« Neki naivnež je napram učnemu gospodu kritikoval to postopanje občinstva kot sleparjenje države; pa se oglasi učena glava, moder mož in pravi: »Izvedenci si še niso edini, ali je tak denar falzifikat ali navadna potvorba; torej nepaznica!« — Denar kurzira dalje, dokler se izvedenci ne zedinijo!

Kakor vsaka država ima tudi Jugoslavija dohodke in stroške; dohodki so seveda v prvi vrsti davki. Pa so se zopet

našli ljudje, ki so zabavljali eksekutorja, ko jih je prišel pozdravit. Ta pa se ni dal vleči in je vprašal: »Po čem prodajate vino? Po 30 K; no čem pa moko? Po 10?« — In izpraševal je dalje, dokler ni bilo dovolj potem pa je naredil primero: Vino je bilo nekdat po 1—2 K dandanes je 15 krat dražje, dasi pridobivanje ni 15 krat dražje; moka je bila po 20 kr. (40 h) dandanes je po 10 K, torej 25 krat dražje, dasi obdelovanje polja v primeri ni 25 krat dražje. Davki pa so se šele letos povišali trikratno, dasi so bili že pred vojno tako majhni, da so bili naši kralji pasivni; redile so nas donaveč druge kronovine.

Državne praznike imamo štiri; ob neki neki priliki naznani predstojnik državni praznik za drugi dan s pridržkom: kdor gre v cerkev, bo prost; kdo ne, mora v pisarno. Pa se zopet oglasi učena glava, moder mož in pravi: »Kdo nas more siliti k maši?« — Prav! Od sedaj bomo praznovali državne praznike pri kavarniškem taroku in gostilniških litrih, to bo ljudstvu bolj imponovalo nego maša četudi po vsem svetu tako delajo.

Takih primercv je še dolga vrsta; je enega za nameček.

Nedavno pride v pisarno ženica naznaniti žganje. Najprej je hotela kuhati kol drugi dan na vse zgodaj in konaj smo ji dopovedali, da že vrabci poznajo predpisanih 48 ur; potem je hotela kuhati samo 12 ur in zopet je bilo prerokanje za predpisanih 24 ur; končno se je jezila na odmerjeno svoto: »Saj smo vendar v Jugoslaviji, kaj bi vsako reč vzeli tako natančno.« — Sedaj je bilo pa mere dosti; kaj se je zgodilo ne zapišem; baba je frčala skozi vrata!

Preliubi v gospodu! Spreobrnite se; kajti v takih razmerah nas ne rešita ne zlat prestol, ne srebrni parlament; pogin si pripravljate sami! Izkazali ste se nesposobni za lastno upravo! O. A.

Ljubljanska poštna afera.

Razumljivo je, da pograbilo ljubljanski dnevnik tako senzacionalno novost, kakoršna je bila tatvina na pošti. Toda istotako je razumljivo, da izvajalo časnikarji iz takega dogodka napačne sklepe, saj o stvari niso bili strokovno poučeni. Kdor je pa o razmerah informiran, se ne čudi, a tudi ne obsoja lehkomišlno in krivično nikogar, nego sodi objektivno.

Ljubljansko poštno ravnateljstvo se je moralo po prevratu osnovati z največjo naglico. Ustanovilo se je iz delov tržaškega, graškega in celovškega ravnateljstva. Premagati je bilo treba ogromne težkoče glede uradnih lokalov, ki so še danes razmetani po vsem mestu; nedostajalo je materiala in instalaterjev za ureditev telefonskih in brzolavnih prog, nedostajalo je tiskovnih štamptil in še tega in onega, predvsem pa je nedostajalo osebja ter za nedostaje še dandanes.

Pomislimo, da je imelo tržaško poštno ravnateljstvo, ki ni bilo po obsegu nič več od ljubljanskega, 37 administrativnih uradnikov, a da jih je imelo ljubljansko ravnateljstvo dolgo le 7 ter jih ima danes le 10! Računski oddelek v Trstu je imel 22 računskih uradnikov, ljubljanski ima le 4! Tržaški tehniški oddelek je štel 21 tehnikov, inženierjev, ljubljanski ima le 3! Celih 336 oseb pri poštnih uradih je bilo po

prevratu, ker so bili kot Nemci ali nevarni nemškutarji odpuščeni, treba nadomestiti nemudoma.

A s kom?

Otvorili so se se trije oficilantski tečaj (za absolvente 4 razredov srednjih šol ali meščanske šole) in dva prometna (za absolvente srednjih šol). Vsi kandidati so imeli preoisana spričevala ter svedočbe o neomadeževanem dotedanjem življenju. Toda izkazalo se je, da so šolska spričevala izza vojnih let večkrat lažniva. Marsikdo s 4 razredi srednjih šol je prinesel jedva izobrazbo ljudskošolskega učenca. O zemljepisju marsikdo ni imel niti približno zadostnega pojma in nekatere kandidate je bilo treba učiti natelementarnejših vpražanih potrebne kulture. A voina doba ni bila slana la za duha, nego tudi za srca, za značaj in moralo. Zato je bilo treba radikalno trebiti in rešetati že v teh tečajih ter se je trebilo in rešetati tudi še kasneje. Kar je ostalo, je zavzelo izpraznjena mesta pri poštnih uradih. Da so se vztic vse kritičnosti vendarle izmuznili še nekateri nezanesljivi elementi, se ni čuditi. V duše vidi le Bog! Toda imeli smo urade, celo v Ljubljani, kjer je bilo okoli dve tretjini uradniških mest zasedenih z novimi aspiranti in aspirantkami. Velika večina je poštena in sposobna; da so se polavile med njimi tudi varjeve ovce, pa je obžalovanja vredna posledica vojne in dovolnega vseobčnega moralnega padca.

Strokovno izobraževanje in nadzorovanje teh mladih moči se je nadaljevalo tudi kasneje. Poštno ravnateljstvo je začelo v to svrhu izdajati celo nov strokovni list, kjer se obravnavajo in navaajajo vse naredbe in odredbe. A tudi vsak primer zanemaranja službe se je obravnaval strogo, a z vsebinskim namenom. Z dobrohotnostjo in prijaznimi nasveti se je skušalo vplivati na osebe tekom vsega prvega leta po prevratu. Z ostrejšimi in najostrejšimi sredstvi, kaznimi, globami, premeščeni ukori, odpusti itd. se je začelo šele v II. letu. Specialno ljubljanska špedicija se je po prevratu radikalno očistila ter so se nastavile izključno moške, pravkar izšolane moči. Za kontrolno službo pa so se prideli izvrsni starejši strokovnjaki. Vsak primer nerednosti se je takoj strogo preiskal in celo detektivji so se klicali na pomoč, ako se je zdelo potrebno. Tudi po javnih lokalih so bili nadzirani sumljivci, a doznati se ni moglo nič kaznlivega. Ako še omenimo, da prihaja navadni pisemski material v vrečah nepreštet in se prav tako nepreštet oddaja, potem je jasno, da je odkril zločine le gol slučaj.

Obžalujemo žrtve vojne psihoze, ki te vropastila že toliko naših ljudi obeh spolov. Kakor kuga razsaia ta strast po denarju in ugodnem življenju med vsemi narodi. Treba bo težkih operacij in močnih zdravil, da se zatara ta svetovna najvrša bolezen. Zato na zahtevamo, da se izreže rakana iz desle, tako zdravega in čvrstega telesa slovenskega uradništva z brezobzirno pravičnostjo. Čast ljubljanskega poštnega ravnateljstva se mora obrati od oskrbnic, ki so ga zakrivili sicer nesrečno, a zločinski bolnik!

Tovariši! Rešite poslano Vam potožnico pozabljenosti in obnovite z njimi naročnino!

I. L. (Ljubljana):

Narobe svet.

(Dalje.)

Nezdržljivost takih razmer, katere ustvarja alimentacijski princip bo uvidel vsak laik. Če primerja službeno razmerje med uradnikom in med državo. — dasi je nedvomno javnopravna značaja — z razmerjem, katero vlada med navadnim delodajalcem - zasebnikom in med navadnim - delojemalcem - zasebnikom, ki je civilnopravna značaja. Kateremu zasebnemu delodajalcu bode prišlo na misel, da bi plačeval svoje oženjene z otroki osrečene nižje delavsko osebe bolj radi rodbine, nego višje kvalificirano osobje, katero opravlja finejša, odgovornejša dela? Gotovo nobenemu.

Res je pa sicer, da so tudi zasebna podjetja sedaj že uvedla za svoje delavstvo več ali manj alimentacijsko načelo ter priznala svojim nastavlencem za žene in otroke posebne prispevke ali doklade. A zgodilo se je to le pod pritiskom državnega vzgleda in kot posledica postopanja države napram državnim uslužbencem proti pravemu prepričanju delodajalcev, ker je gotovo neekonomično, če se rlačnie slabše delo bolje, boljše delo pa slabše! Vidimo da pri zasebnih podjetjih prejemajo sedaj šestokrat n. pr. navadni nekvalificirani delavci z ženo in par otroki dokaj več, nego visoko kvalificiran profesionalist, recimo strojni mehanik ali delovodja. In baš v delavskih krogih ni naiti razumevanja za tak nonsens, za tako omalovaževanje kvalificiranega, ročnega dela. Zato je opaziti odbor, ki se polagoma pojavlja v Avstriji, in sicer v prvi vrsti pri nastavlencih raznih podjetij dunajske mestne občine. To se lahko povzame iz njih stanovskih glasil.

In če potrebujemo še kak dokaz — zoper alimentacijski princip, poglejmo zopet v avstrijsko republiko, kjer so nam uradniki vedno za eno, dve stopnji v organizaciji v pravniki in v prejemkih nar. dočim mi šete za njih capliamo. Baš sedaj so došli nameščenci dunajske občine in za njih državni, temeljito regulacijo svojih plač, večinoma po načelu opravljanega dela. Ali moramo mi vedno biti za drugimi ali se ne bi mogli postaviti vendar enkrat sami na čelo in korakati kot prvi?

Ravno tako nezdržljivo kakor je v plačevanju državnih uslužbencev alimentacijsko načelo, ravno tako je odkloniti vsako razlikovanje med posameznimi kategorijami državnih uslužbencev, med posameznimi resorti.

(Dalie prihodnjič.)

Vestnik.

Poziv.

Prosimo vnovič tovariše, da agitirajo povsod za naše glasilo. Po vseh večjih krajih rabimo zaupnike, ki bi prevzeli nalogo nabirati naročnike, inserate in prispevke za tiskovni sklad. One gg. tovariše, ki bi hoteli v ta namen žrtvovati nekaj časa, prosimo, da nam to naznanijo, da jim dopošljemo nabiralne pole. Stroške jim radi povrnemo. Mnenja smo, da je dolžnost vsakega pravega tovariša, da po svoji moči podpira naše glasilo. Najmanj kar more storiti je to, da je njegov naročnik, če že ne tudi dopisnik. Rabimo občan prav mudo v kar največjem številu. Cena lista

je tako visoka, da je pri sedanjem številu naročnikov in naročnici povsem izključeno, da bi mogli list vzdržati. Če smo za št. 47. plačali samo tiskarni za 2400 izvodov 4834 K, potem je menda vsakemu jasno, da tako ne more iti dalje. Število naročnikov se mora najmanj podvojiti, prepričani smo, da se da to doseči. Treba le malo več stanovske zavesti in organizatoričnega duha, pa gre vse. Če bi šteli povprečno v vseh strokah toliko naročnikov, kakor n. pr. pri finančni straži, kjer je naročen do malega vsak, potem se za obstanek ne bi bali. Žal, da ni povsod tako. Največ naročnikov štejemo povprečno med nižjimi javnimi nameščenci, dočim število istih v višjih razredah stalno pada. Pozivljamo vnovič vse tovariše, da posvete našemu glasilu več pozornosti. Le s skupnim delom naš vseh bo mogoče isto vzdržati. V Sloveniji nas je najmanj 5 krat toliko, kakor imamo danes naročnikov. Če store vsi svojo dolžnost, nam bodočnost našega glasila ne bo delala skrbi.

Vsi do zadnjega na delo! Naj ga ne bo nameščenca, ki bi ne bil naročnik »Našega Glasu«.

Uprava.

Tiskovni sklad, G. J. Otrin, užit. pristav v Ljubljani je nabral pri svojih prijateljih 115 K za naš tiskovni sklad. Oddetek finančne straže v Marenbergu pa nam je nakazal v isti namen 45 K, nabrano med tovariši povodom narodnega praznika z najboljšimi željami, da bi naše glasilo prospevalo. Srčna hvala vsem nabiralcem in darovalcem. Tovariši, mislite pri vsaki priliki na naše glasilo, nabirajte nove naročnike, inserate in prispevke za tiskovni sklad.

Uprava.

Društvo sodnih poduradnikov in slug za Slovenijo s sedežem v Ljubljani je imelo dne 5. decembra 1920 svoj ustanovni občni zbor, ki je izredno dobro uspel. Udeležili so se ga tovariši iz vseh sodnih okrožij Slovenije. Vposlane so bile tudi častitke iz vseh okrožij k ustanovitvi društva. Po kratkem uvodnem nagovoru je začasni predsednik smotreno razložil namen društva in prečital pravila. Nato se je volil nov odbor. Izvoljeni so bili: za predsednika Gregorič Slavoljub, za podpredsednika Rakovec Ivan, za tajnika Kopušar Martin, za taj. namest. Vrtačnik Ivan, za blagajnika Škrabar Ivan, za blag. namest. Frank Josip; odborniki: Lukež Rudolf, Prohmar Viktor, Suštar Ivan, Saksida Ivan, Marinko Josip, Jerele Franjo, Cvelbar Gregor; za preglednika: Saimič Anton, za prog. nam. Nesman Franjo, vsi imenovani iz Ljubljane. Zaupnika za mariborsko okrožje: Volavšek Josip in Zablatic Ivan; zaupnika za celjsko okrožje: Volk Anton in Videčnik; zaupnika za novomeško okrožje: Obed Josip in Torkar Jakob. Po volitvi odbora je stavilo mnogo članov razne važne predloge, ki so se sprejeli na zapisnik. Društvo šteje že lepo število članov, ki vedno narašča, kar kaže društvu napredek in zavednost tovarišev. Ostali stanovski tovariši, ki še niso člani našega društva, so vsled skupnosti interesov dolžni nemudoma pristopiti k društvu. — Vstopnina 7 K, članarina 3 K mesečno.

Odbor.

Predsedstvo društva orožniških vpokojencev za Slovenijo v Ljubljani naznanja svojim cenjenim članom, da je ministarstvo v Beogradu dovolilo kredit 100 milijonov dinarjev za ustanovitev in podporo »Uradniških gospodarskih zadrug v Jugoslaviji«. Te udobnosti bo tudi zadruga »Samodomoč v Ljubljani« deležna, h kateri imajo vsi organizirani državni orožniški in avtonomni vpokojenci in vpokojenke pristop, ki so organizirani udi strokovnih društev. Iz teh razlogov opozarja predsedstvo izvršilnoč soglasni sklep odborove seje z dne 26. novembra 1920 vse svoje cenjene članke na to udobnost in ponovno vabi, da svojo zaostalo članarino in dovišek za leto 1920 v najkrajšem času poravnajo. Člana-

rina 2 K na mesec. Novi člani pa plačajo razun mesečne članarine 2 K še posebej 2 K pristopnine enkrat za vselej. Pri tej prilležitosti se vse orožniške vpokojence in vpokojenke za Slovenijo brez razlike na njih mišljenje in politično pripadnost prav vliudno opozarjajo in vabijo, naj se zavežajo svoje stanovske dolžnosti in naj pristopijo vsi k društvu orožniških vpokojencev za Slovenijo v Ljubljani. Le v združenju in dobri organizaciji je moč in naj delajo vsi za enega in eden za vse! Josip Cegnar, t. č. blagajnik; Martin Maicen, t. č. predsednik.

Društvo užitinskih uslužbencev za Slovenijo si je dne 21. novembra 1920 izvolilo na izvanrednem občnem zboru sledeči odbor: tovariš Žagar Ivan, vodja užit. urada na Vrhniki, predsednik; Rupnik Franc, vodja užit. urada v Litihi, podpredsednik; Krečič Ivan, pristav v Ljubljani, tajnik. Odborniki so tovariši: Porent Ivan, vodja užit. urada v Domžalah; Leskovec Ivan, pristav v Ljubljani; Dolinar Ivan, vodja v Št. Vidu pri Ljubljani; Simončič Rudolf, vodja v Horjulu; Juvan Franc, vodja v Zagorju ob Savi; Slabe Anton, pristav v Litihi, tajnikov namestnik; Otrin Jakob, pristav v Ljubljani, blagajnik; Supin Franc, pristav v Ljubljani, blagajnikov namestnik; Levstek Andrej, vodja v Dobropolah in Salevic Alojzij, vodja v Cerknici, preglednika računov. Namestnik odbora: Dolenc Anton, vodja užit. urada v Studencu (Zg.); Gela Gasper, vodja užit. urada v Dolu okraj Brdo. Delegat: Gasp. Leskovec Ivan, pristav v Ljubljani. — Dalje se je sklenilo, da se potom nadzorništva pošlje prošnja za užitinske uslužbence nad 40 let stare finančni delegaciji v Ljubljani. Društvo je sklep občnega zbora tako rešilo in je poslalo prošnio na nadzorništvo naj se blagovoli ozirati na užitinske uslužbence 40 let stare. Nadzorništvo državne užitnine v Ljubljani je prošnio dobro odobrlo in jo odposlalo na višje mesto — Sedaj pričakujemo najboljših uspehov.

Iz krogov uradniških slug nam pišejo: Užitinski uslužbenci se vedno pritožujejo, kako jih država zapostavlja. Vsak nepristransko sodeč človek mora priznati, da se jim res krivica godi. Ako jih je država prevzela med svoje nastavljenke, je njena dolžnost, da jih tudi kot take plača. Ali ni na mestu, da se užitnin. uslužbenci zaletavajo v nas uradne sluge in nas kot »pometače in kurilce pečl, snažilce uradnih miz itd.« ponižujejo. Gg. užitninski uslužbenci ali užitninski uradniki ali dacarji ali kakor vam drago, se nazivajte, borite se za svoj obstanek ali pri tem ne pozabite, da je vsak poklic vreden svoje časti in tako tudi »zadnji sluga«. Država nikomur ničesar zastoj ne daje in tudi predno je nam »pometačem« dala sedanje plače, je gotovo sprevidela, da jih zaslužimo. Ker tudi mi smo v državnem stroju potrebno kolesce. Da pa tudi uradni ali kakor pravite »najzadnji sluga« ni vedno z metlo iz krpo v rokah, kakor si jih vi predstavljate, se lahko prepričate pri katerem si bode uradu n. pr. na šohi, davkariji ali sodnji. Tam se boste prepričali, da pometači vrše tudi pisarniška dela in sicer dostikrat ne manj težavna nego so Vaša n. pr. sodni sluga, ko je poslan kot sodni izvršilni organ, mora sam samostojno izvršiti velikokrat jako komplcirana dejanja, kakor rubeži in prodaje itd. Ako pride v položaj, da mu je kaj neumljivo, koga naj vpraša, ko je po več ur oddaljen od urada? Ako pa prav ne izvrši, je posledica disciplinarna preiskava in povrnitev škode. Bog ne daj, da bi pa uradni sluga imel med svojo službo še kako drugo službo, kakor n. pr. agencije. Za druge je v tem oziru lažje. Včasih

— ali še sedaj ne vem — so gotovi uslužbenci agitirali pri gostilničarjih za vinske trgovce in tvrde z likerji; ker so imeli z ozirom na svojo službo pri gostilničarjih velik vpliv, so seveda take agitacije nesle precej lepe provizije. Nisem jim nevoščljiv ali tudi nam naj ne bo nihče nevoščljiv, ker tudi s tem kar prejemo, nismo v stanu naših družin preživljati in oblačiti.

Zaradi nas Vam dajo lahko tudi plače dvornih svetnikov mi Vas ne bomo zasmehovali. Zato pa tudi Vi z Vašimi zadnjimi slugami, »pometači« in snažilci uradnih miz« prenehajte! Vsi skupaj smo reveži. Ako se pričnemo »prekljati« med sabo, ne bo v korist ne Vam ne nam.

Eden v imenu najzadnjih slug.

Op. ured. Priobčujemo objektivno tudi ta glas, dasi neradi. Ta odgovor je odločno preoster, ker nžitinski dopisnik ni mislil tako hudo, kakor je nehoti zadel. Prepričani smo, da tovarišev slug ni nameraval žaliti. Da pa so tudi med slugami različno kvalificirani in da niso niti med njimi vsi enake vrste, vemo. Užitenjski uslužbenci so hoteli le reči, da so slabše plačevani kot najmanj uporabni sluge. In to je gotovo krivica. S to trditvijo pa ni zadet noben sluga, ki je sposoben ter zato spoštovan od vsakogar.

Priložbe finančne straže.

Da vrši finančna straža poleg vožnjikov najbolj naporno službo, je menda že vsakomur znano vrhu tega le pa ta služba ena izmed najnehvaležnejših. Zlasti sedaj ob vpeljavi vedno novih in višjih davčnih bremen, mora finančna straža pri zvestem izvrševanju vseh kompliciranih trošarinskih predpisov, prenašati vso nejevoljo ljudstva. Tako stoje organi finančne straže med dvema nasprotnikoma. Z ene strani nas obkledajo finančne oblasti z vedno novimi in kompliciranimi zakoni in odredbami, kakor da bi bili v fi-

nančni straži sami uradniki z višjo izobrazbo; z druge strani nas pa sovraži in proklinja ljudstvo, kakor da bi bili mi krivi vseh davčnih bremen, ker moramo, kot izvrševalni organi vse te zakone in naredbe vkljub vsem protestom in ugovarjanju, tudi točno izvršiti. Tako se nahajamo izmed vseh državnih uslužbencev v najbolj težkem položaju.

Človek bi mislil, da nas država za to tudi primerno nagradi, je pa ravno nasprotno! V dokaz, da je to res, naj navedem le nekaj primerov!

Glasom uradnega lista štev. 121, dobi poduradnik vseh drugih kategorij pri službenem potovanju v tujem okolišu po 50 oziroma 70 K dnevnic, medtem ko pristojni organom finančne straže glasom neke 21. oktobra 1920 izdane naredbe samo 20 kron. Vsem drugim uslužbencem pristojna pri selitvi z vozom po 2.50 dinarja oziroma 8 K za kilometer, le finančni straži menda zadostuje 2.50 kron. Morda mislijo finančne oblasti, da dobimo mi voznika ceneje nego drugi, ali pa vedo, da smo itak že nagli in nimamo ničesar voziti. Še hujše je s trošninno ali odškodnino za prehranjevanje izven svoje družine, ali z navadno menažo pri izvrševanju zunanje službe preko 8 ur. Za kar dobe organi finančne straže po 3, 4.50 do 6 kron! Kje se dobi obed za 3 ali vsednevna hrana za 6 kron ter soba za prenočišče za 5 kron? Tega nam, žal, niti ta naredba ne pove. Nič bolje ni s poprečnimi za oddelkovodje, da one famozne 4 krone, s katerimi naj organi finančne straže vse mogoče potrebščine pokrijejo, niti ne omenjam. Morda mislijo finančne oblasti, da smo mi zbog vednega navljanja davčnega vijaka pri ljudstvu res tako priljubljeni, da dobimo vse štirikrat ceneje nego drugi državni nastavljenici? — Kajti, drugače si ne moremo razlagati, da naj bi edino za

nas veljale tako nizke pristojbine. Mi smo sicer že vsega trpljenja navajeni, toda tako očitnega zapostavljenja pa vendar ne moremo več mirno prenašati. Zato prosimo naše organizacije, naj bi se vsaj one pri merodajnih mestih za nas trpine zavzele ter prosile, naj bi se že vendar enkrat te neznosne razmere odpravile. —

Eden za vse.

Kaj pa je s trošarino in hodnino? Uradni list štev. 121 je razglasil naredbo glede povišanja dnevnic za vse sodne nameščence. Uradništvo se je začelo takoj posluževati nove naredbe. Nižjini nameščencem se pa pravica do teh poviškov odklanja, navzlic naredbi, akoravno so po lestvici 6 in 7 te naredbe poduradniki in sluge ter strežaji označeni. Kakor piscu znano, se ta naredba pri nekaterih sodiščih izvršuje že v polnem obsegu. Saj je smešno, da bi dobil sodni sluga (poduradnik) po sedanjem za pot manje odškodnine, kot izda samo za vlak. Kako je mogoče, da se še danes nahajajo v naši demokratični državi elementi, ki izrabljajo naredbe samo sebi v korist, nižjim pa ne privoščijo še tega, kar jim od centralne vlade priznajo?

Prizadeti.

Sv. Birokraj, prosil za nas! V nekem uradu so odpravili cel zaboj vrednostne pošiljave v Ljubljano na gotov naslov; za deset dni priroma več kg težki zaboj dolgo pot skoraj 100 km nazaj s pristavkom, da spada na drug naslov v isti Ljubljani in ga je moral urad znova odpraviti. Oba naslova sta v Ljubljani drug od drugega jedva en km; pot v Ljubljano in nazaj, dvakrat dol in enkrat gori pa znaša približno 300 km! Take može napravite tam dol kar precej za — avstrijske Hofrate!

Si že pridobil novega naročnika?

Prečitajte v svojo korist

Vzajemna posojilnica r. z. z o. z. v Ljubljani, preje Vzajemno podporno društvo, opozarja javne uslužbence in posestnike, ki imajo dolgove v Avstriji, da si lahko s takojšnjo poravnavo tega dolga za dobro polovico zmanjšajo svoj dolg, ker je kurz avstr. krone sedaj še nizek. Vse transakcije izvede zadruga sama in sicer le proti povrnitvi faktičnih stroškov.

Zadruga je soliden denarni zavod; posojila na posestvo po 5 1/2 %, na osebni kredit po 6 %, mala mesečna odplačila.

Zahtevajte prospekt!

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 %.

BARVA ■ ■ ■ **KEMIČNO** ■ ■ ■ **ČISTI**

vsakovrstno blago, obleko

18-3

PERE domače perilo (pošilja po isto na dom) ■ ■ ■ **SVETLOLIKA** ovratnike, zapestnice in srajce ■ ■ ■

Tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4. — — — — — **LJUBLJANA**, Podružnica Selenbargova ulica 3.

Podružnice: **MARIBOR — NOVO MESTO.**

Modni salon
Stuchly - Maške
LJUBLJANA,

Zidovska ul. 3,

Dvorski trg 1.

Priporočamo veliko izbiro najnovejših **svilenih klobukov, čepic in slamnikov za dame in deklice.**

Popravila točno in ceno.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

17-3